

© Latvijas Meža nozares
arodbiedrība
Bruņinieku ielā 29/31
Rīga LV – 1001
Tālrunis: 67035941
www.lmna.lv
E-pasts: lmna@lmna.lv

Latvijas Meža
nozares arodbiedrības
ZIŅAS

2018.gada novembris—decembris
Nr. 10 (205)

Ieklausies brīnumā, ieklausies!
Pazudis nav tas nekur!
Zvaigžņotu taku šovakar
Viņš uz pleca Tev tur.

Ieklausies brīnumā, ieklausies!
Rūpes kā pārslas lai kūst,
Dvēselē atkal sengaidītais
Debesu svētbrīdis plūst.
/K. Apškrūma/

Šajos Ziemassvētkos es novēlu piedzīvot mazus un lielus brīnumus un izbaudīt tos kopā ar saviem tuvajiem un mīļajiem, jo nav tik būtiski, ko mēs darām – mazas vai lielas lietas, sakām daudz vai maz, samīļojam cieši, uzsmaidām sirsnīgi vai vienkārši esam viens otram blakus – svarīgākais, ka mēs to darām no sirds.

Lai nākamajā gadā nezūd apņēmība piepildīt mazus un lielus sapņus, īstenot ambiciozus mērķus un, paturēt prātā, ka tikai mēs paši esam tie, kas ar labiem darbiem un gaišām domām mūsu Latviju labāku darīs.

Lai rokas un prāts gurst tikamā darbā, bet spēkus, lai atjauno savu un mīlu cilvēku klātbūtni.

Un pāri visam – atcerēsimies būt laimīgiem!

Lai daudz smaids, siltuma un gaišuma jūsmājās šajos Ziemassvētkos !

Inguna Siņica—LMNA priekšsēdētāja

AKTUALITĀTES

MEŽA NOZARES ARODBIEDRĪBĀ

21. novembrī LMNA informatīvās dienas ietvaros notika seminārs **“ESI DROŠS”**. Semināra mērķis bija palīdzēt ikvienam datorlietotājam atpazīt digitālās vides apdraudējumus un veicināt drošību interneta vidē.

Semināru vadīja lektors **Egils Stūrmanis** (skat. foto) no uzņēmuma Cert.lv.

Jau semināra ievadā lektors aicināja **APSTĀJIES**: un pārliecinies, ka nepieciešamie drošības pasākumi ir ievēroti. **PADOMĀ**: par riskiem, kas var izrietēt no tavām darbībām internetā. **PIESLĒDZIES**:

un baudi virtuālo vidi, kad esi pārliecinājies, ka to dari droši.

Sekoja ieteikumi, kā darboties droši mums visiem tik ierastajā ikdienas virtuālajā vidē:

1.TURI DATORU “TĪRU”. Atjaunini drošības programmatūru – pārliecinies, ka izmanto antivīrusu, ugunsūru, pārlūkprogrammas, operētājsistēmas un citu programmu jaunās versijas. Tā ir labākā aizsardzība pret vīrusiem un citiem apdraudējumiem.

Pasargā visas iekārtas, kas pieslēgtas internetam – parūpējies ne tikai par datora, bet arī par viedtālruni, spēļu konsoles, televizora un citu viedierīču, kuras pieslēgtas tīklam, drošību.

Pieslēdz un pārbaudi – USB atmiņas, ārējie diski un citas iekārtas var tikt inficētas ar jaunatūru. Izmanto drošības programmatūru un pārbaudi tās.

2. AIZSARGĀ SAVU PERSONĪGO INFORMĀCIJU.

Padari savu paroli par teikumu – droša parole ir vismaz 12 simbolus gara. Izvēlies pozitīvu teikumu vai frāzi, kuru ir patīkami atkārtot un tev ir viegli atcerēties (piemēram, "Man patīk hiphops"). Daudzviet parolē var izmantot arī atstarpes.

Cits konts, cita parole – katrai tīmekļa vietnei izmanto savu unikālu paroli. Vismaz izmanto dažādas paroles darba un personīgajiem resursiem un pārliecinies, ka svarīgākajiem kontiem tiek lietotas drošākās paroles.

3. PIESLĒDZIES APDOMĪGI. Ignorē, ja neesi drošs – saites e-pastos, sociālajos tīklos un interneta reklāmās bieži ir veids, kā kibernetizētieki cenšas nozagt tavu personīgo informāciju. Ja kaut kas šķiet aizdomīgs, izdzēs, pat ja tas nāk no kāda, kuru pazīsti.

Pasargā savas finanses – izmantojot internetbanku un iepērkoties tiešsaistē, pārliecinies, ka vietne izmanto drošu savienojumu. Meklē "https://" vai "shttps://", kas norāda uz to, ka vietne rūpējas par tavu datu drošību. "http://" nav droši.

4. ESI VIEDS. Esi informēts – seko līdzi jaunajām drošības iespējām. Iegūsti informāciju no uzticamiem tīmekļa resursiem, dalies ar šo informāciju ar saviem draugiem, ģimeni, kolēģiem un rosini viņus būt ziņošiem.

Padomā pirms dari – esi piesardzīgs, ja kāds tevi mūdina rīkoties steidzīgi, sola kaut ko, kas šķiet neticami labs, vai prasa personīgu rakstura informāciju.

5. ESI ATBILDĪGS TĪMEKĻA LIETOTĀJS. Palīdzi institūcijām cīnīties ar noziedzību – ziņo par krāpšanu, identitātes zādzību vai citām nelikumīgām darbībām internetā CERT.LV

6. ESI NOTEICĒJS TIEŠSAISTĒ. Personīgā informācija, tāpat kā nauda, ir vērtība. Sargā to – gan informāciju par saviem pirkumiem, gan atrašanās vietu. Publicē apdomīgi – pirms kaut ko publicē par sevi vai citiem, apdomā, ko šī publikācija atklāj, kas to var redzēt, kā šī informācija var tikt uzverta gan tagad, gan nākotnē.

7. ESI DROŠS ARĪ CEĻĀ. Mobilā iekārta vienmēr ir tev līdzi, tā satur informāciju par tevi, tavu ģimeni, draugiem, tavas fotogrāfijas, video, informāciju par tavu atrašanās vietu, veselības rādītājus un finanšu datus. Tādēļ ir jārūpējas par šīs iekārtas drošību.

Pārliecinies, ka iekārta un izmantotās aplikācijas ir atjauninātas – mobilā iekārta ir tik pat ievainojama kā dators, tādēļ ir svarīgi atjaunināt drošības programmatūru, interneta pārlūku, operētājsistēmu un citas lietotās aplikācijas. Beidzi lietot, izdzēs – daudzas aplikācijas tiek lejuplādētas vienam konkrētam mērķim, piemēram, lai izplānotu atvaļinājumu vai apmeklētu kādu pasākumu, un pēc tam vairs netiek izmantotas. Droša labā prakse ir dzēst tās aplikācijas, kuras vairs neizmantojam.

Padari iekārtu drošu – lieto drošu paroli, drošības kodu, biometriju. Tas pasargās tavu informāciju gadījumos, ja iekārta tiks nozaudēta vai nozagta.

Padomā pirms instalē – informācijai par tevi – kādas spēles tu spēlē, kas ir tavu kontaktu sarakstā, kur tu iepērcies, tava atrašanās vieta – ir vērtība. Esi apdomīgs un rūpīgi izvērtē, kurām aplikācijām un kādu informāciju tu esi gatavs sniegt.

Esi neredzams – izslēdz WiFi un Bluetooth savā iekārtā, kad tos nelieto, jo tos var izmantot tavai izsekošanai. Publisko WiFi lieto gudri – publiskais bezvadu tīkls nav drošs, tas nozīmē, ka ikviens var redzēt, ko tu dari, esot šajā tīklā. Ierobežo savas darbības, kad izmanto publisko WiFi, un izvairies no autentificēšanās svarīgos kontos, tādos kā e-pasts vai internetbanka. Izmanto virtuālo privāto tīklu (VPN) vai datu savienojumu, ja nepieciešams drošs pieslēgums internetam.

No 3. – 4. decembrim Rīgā, viesnīcā Bellevue, notika BOA (Baltijas Organizēšanas Alliance) organizēts mācību seminārs "**Stipru arodbiedrību veidošana**". Semināra organizatorisko sagatavošanu veica

Lilita Golubeva (Latvijas Būvniecības nozares arodbiedrība LBNA) un **Inguna Šimpermane** (LMNA).

Par semināru stāsta

Inguna Šimpermane—LMNA arodbiedrības biedru koordinatore: "... *Semināra dalībnieki bija Latvijas Būvniecības nozares arodbiedrības pārstāvji Ieva Gretere (LBNA priekšsēdētāja), Mārtiņš Dunsķis (LBNA priekšsēdētājas vietnieks) un vairāki arodbiedrību vadītāji un Latvijas Meža nozares arodbiedrības pārstāves Inguna Si-*

nica (LMNA priekšsēdētāja) un Anete Kice (LMNA darba koordinatore) un arodbiedrību vadītāji— Dzidra Stivka (RSEZ SIA Verems GUP), Māriete Gulbe (Centrālvidzemes VM), Uldis Roze (AS "Liepājas pāpīrs"), Pāvels Maculevičs (Sēlijas VM) kā arī pārstāve no Latvijas Sakaru darbinieku arodbiedrības – Ligita Brahmane.

Pirmās dienas lektors bija Vilnis Brēmanis – apmācību vadītājs darbinieku attīstības, efektīvas pārdošanas, komunikācijas, klientu apkalpošanas un komandas veidošanas jomās.

Veids kā tika pasniegta tēma, par savām pārliecībām, par sarunas veidošanu un uzturēšanu, par personiskajām vērtībām, kā tās atpazīt sevi un spēt atklāt citu dominējošās vērtības, ar mērķi paplašināt savas zināšanas, lai spētu uzlabot savu produktivitāti tiekoties ar cilvēkiem, bija ļoti interesants, uzreiz pielietojams un pārbaudāms arī praktiskajos uzdevumos gan pa pāriem, gan grupās.

Lektors uzsvēra, - cik svarīgi ir uzturēt un saglabāt pozitīvu skatījumu pašam par sevi, pamanīt un novērtēt labās lietas, kas notikušas dienas garumā, jo tālāk tas ietekmē pārliecību par uzņēmumu, kurā strādājam un arī mūsu zināšanas un to pielietojumu, lai izveidotu stipru arodbiedrību, spējot piesaistīt jaunus biedrus.

Seminārā tika pārrunāti un uzdoti praktiski uzdevumi, lai prasmīgi uzsāktu sarunu un spētu izveidot cieņpilnas attiecības sarunas laikā. Prasme sazināties un būt saskarsmē ar citiem cilvēkiem, ir daļa no cilvēka būtības un nepieciešamības. Lektors plaši paskaidroja katru niansi, kurai jāpievērš uzmanība un aicināja tās pielietot ikdienas sarunās.

Interesanti bija atklāt uzmanīgas, aktīvas klausīšanās un jautājumu uzdošanas svarīgumu. Liela nozīme ir spēja ieinteresēties par dzirdēto. Un tas nemaz tik viegli nepadevās. Praktiskajā uzdevumā apkopotajām jautājumus, kas noderētu uzsākot sarunu ar potenciālo arodbiedrības biedru, kā ieinteresēt, kā virzīt sarunu uz vajadzību būt arodbiedrības biedram. Uzdevumus pārrunājām un izvērtējām, kādi uzlabojumi jāņem vērā arī turpmāk.

Vērtības : drošība, brīvība, attiecības, izaugsme, nozīmīgums, došana, - vēl viena no tēmām, kas tika pārrunāta. Lektors analizēja katru no 6 vērtībām, sniedza piemērus, kas palīdzēja saprast, kuras no vērtībām ir dominējošas mums pašiem, kas ir būtiski. Sniedza piemērus, kas palīdzētu labāk saprast cilvēkus, ar kuriem tiekamies savā ikdienā.

*Otras dienas tēma : **Plānošanas struktūra, lai veidotu stipru arodbiedrību.***

Šī semināra tēma balstījās 22.- 23.septembrī Igaunijā notikušā seminārā iegūtajā pieredzē. Iegūtās zināšanas tika nostiprinātas, nododot tās tālāk savas

nozares arodbiedrību vadītājiem, lai tie iegūtu jaunās idejas un skatījumu, lai varētu uzlabot esošo situāciju savā arodbiedrībā.

Tika pārrunāts par arodbiedrības nozīmīgo uzdevumu: veidot taisnīgāku sabiedrību un ietekmēt ekonomiku. Tas ir iespējams, pateicoties biedru daudzumam, kas arodbiedrību padara stipru un pārliecinošu. Jāsāk mainīt domāšana un nepareizais redzējums par arodbiedrību kā tikai par pakalpojumu sniedzēju. Tas nav viegli, bet ir iespējams.

Pārrunājām par plānošanas svarīgumu un tās nepieciešamību, atklājot konkrētu tēmu, ko uzlabot un tālākiem rīcības soļiem, kas jāpaveic, lai to atrisinātu.

Bija jāņem vērā gan dalībnieku atšķirīgā pieredze, gan arī konkrētu arodbiedrību vēsture un darbības virziens. Lai spētu pieņemt kaut ko jaunu, ir jāsaprot, no kā vajadzētu atteikties, kas līdz šim nav darbojies. Un, tas bija izaicinājums – sākt ar jaunas domāšanas izveidi, būt atvērtam.

Semināra ietvaros devām galvenās vadlīnijas, kas jāpielieto, un devām iespēju pašiem pieņemt lēmumus, kas būtu lietderīgi konkrētajai situācijai arodbiedrībā. Uzsvērām, ka tas nav tikai arodbiedrības vadītāja uzdevums, bet gan visu biedru ieinteresētība un vēlēšanās kopīgiem spēkiem, parādot labu organizētību savā vidū, veidot un uzlabot vidi savā uzņēmumā.

Ļoti nozīmīgs bija kartēšanas uzdevums, kuru semināra dalībniekiem bija iespēja pildīt un izvērtēt dotās arodbiedrības stāvokli – faktiskos rezultātus, dot iespējamus risinājumus tam, ko vajadzētu uzlabot.

Labs uzdevums bija par spēju argumentēt nepieciešamību stāties arodbiedrībā, varēja pārrunāt, kas labāk darbojas sarunās, ko vēl varētu uzlabot.

Vērtīgi bija dzirdēt citu nozaru pārstāvju pieredzi un gūt iedrošinājumu, ka ir cīņas un neizdošanās, bet nedrīkst padoties, jāmeklē jauni risinājumi. ...”.

LATVIJAS BRĪVO ARODBIEDRĪBU SAVIENĪBĀ

30. novembrī LBAS Darba tiesību forums – **PAR EKSKLUZĪVĀM ARODBIEDRĪBU TIESĪBĀM, INOVATĪVU SOCIĀLO DIALOGU UN KOPLĪGUMU PĀRRUNU BRĪVĪBU**. Forumā piedalījās LBAS eksperti un LBAS dalīborganizāciju deleģētie pārstāvji. No LMNA – **Inguna Siņica** un **Kristīne Rapa**.

Forumu atklāja LBAS priekšsēdētājs **Egils Baldzēns** savā uzrunā atzīmējot, ka ir jāveido elastīgākas darba attiecības, kurās līdzsvarojas mehānismi darba ņēmēju un darba devēju interešu saskaņošanai. Vienlaikus ir būtiski jāpaaugstina darbinieku darba samaksa un sociālās garantijas, nostiprinot uzņēmēju konkurētspēju un eksportspēju.

Savukārt LBAS priekšsēdētāja vietniece **Irēna Liepiņa** akcentēja, - ja netiek līdzsvarotas darba devēju un darbinieku intereses, ir vērojama darbaspēka aizplūšana no valsts. Šobrīd esam zaudējuši jau ap 10% no darbaspēka. Risinājums ir darbinieku iesaiste sociālajā dialogā un koplīgumu slēgšana, kas paredz labākas sociālās garantijas strādājošajiem nekā likumā.

LBAS priekšsēdētāja vietniece pieskārs jautājumam –vai koplīgumam jāattiecas uz arodbiedrības biedriem vai visiem darbiniekiem? Latvijā ir nostiprinājies erga omnes princips, ka koplīgums attiecas uz visiem strādājošajiem uzņēmumā, lai gan arī pēc pašreizē-

jās likumdošanas ir iespējams to daļēji attiecināt tikai uz biedriem. Šis jautājums ir atvērts.

Ronald Janssen, OECD Arodbiedrību Konsultāciju komitejas (TUAC) tautsaimniecības politikas konsultants. Eksperts atzina, ka tā ir dilemma – attiecināt koplīgumu uz visiem, vai tikai uz biedriem. OECD valstīs ir dažādas koplīgumu sistēmas. Ja arodbiedrības biedram ir lielāka alga, to var traktēt kā nevienlīdzīgu atlieksmi. Konsultants uzsvēra, ka pamatā tas nebūtu pieļaujams. Tāpēc ir svarīgi stiprināt arodbiedrību, motivēt darbiniekus iestāties, lai biedru pārstāvība būtu vismaz 51%, jo, ja biedru skaits ir zem 51%, tad netiek nodrošināta pilnvērtīga arodbiedrību iesaiste. OECD atzīst, ka ir sarežģīta situācija, ja arodbiedrības pārstāv tikai biedrus, nevis sabiedrību kopumā, – jo ir jāveic sarunas par visiem darbiniekiem. Savukārt, ja arodbiedrības vienojas par visiem darbiniekiem, tad rodas “zaķi” (free-rider), kas nav biedri, bet gūst labumu. Ja apskatām arodbiedrību darbību, kā tās risina šo dilemmu un piesaista jaunus biedrus, tad ir vairākas pieejas. Apsveicams ir Islandes modelis, kur Darba likumā noteikts darba devēju pienākums atvilkt koplīguma maksu 0,7-1% no algas katram darbiniekam. Ja darbinieks nevēlas būt arodbiedrības biedrs, tad arodbiedrība var atbrīvot no šiem maksājumiem. Eksistē arī tā saucamais “closed shop” modelis, kad prioritāri darba devējs pieņem darbā arodbiedrības biedru. Motivēt var ar tā saucamo Gentes valstu sistēmu – arodbiedrība var izmaksāt bezdarbnieka pabalstus un uzturēt kontaktu ar tiem, kas zaudē darbu, un vienlaicīgi darbiniekiem ir jāmaksā biedra nauda arodbiedrībai. Tāpat var tikt paplašināts arodbiedrību funkciju skaits. Ir piemēri, kad darba devējs gada beigās arodbiedrību biedriem izmaksā prēmijas. OECD pārstāvis secināja, ka šis nav viegls jautājums, ir jāizmanto dažādi pamudinājumi, lai būtu aizvien vairāk arodbiedrību biedru.

Par Lietuvas pieredzi koplīgumu piemērošanā arodbiedrību biedriem dalījās **Evelina Šilinytė**, Lietuvas Arodbiedrību konfederācijas (LPSK) juriste. Pagājušajā gadā Lietuvā stājās spēkā jaunais Darba kodekss, kurā ir noteikts, ka darba koplīgums var attiekties gan tikai uz biedriem, gan uz visiem darbiniekiem. Darba devēji ne vienmēr vēlas piedalīties koplīgumu pārrunās, ja koplīgums attiecas uz arodbiedrību biedriem.

30.11.2018. Forumā dalībnieki: no kreisās **Ronalds Janssens** (OECD), **Irēna Liepiņa**, **Egils Baldzēns** (abi LBAS), **Evelina Šilinytė** (Lietuvas Arodbiedrību konfederācija)

Latvijas Būvniecības nozares arodbiedrības priekšsēdētājas vietnieks **Mārtiņš Dunsķis** informēja par ģenerālvienošanos noslēgšanu būvniecības nozarē, akcentējot, ka pats svarīgākais bija, ka – darba devēji

apzinājās, kāda ir situācija, un ka minimālās algas paaugstināšanai ir jābūt ģenerālvienošānās saturā. Būvniecības nozarē ir liels ēnu ekonomikas un sociālā dempinga īpatsvars. Arodbiedrības un darba devēji vienojās par minimālās algas paaugstināšanu nozarē uz 780 eiro un piemaksu par profesionālo kvalifikāciju 39 eiro apmērā, un sākās diskusija par iespējamu piemaksas par virsstundām samazināšanu, aicinot likumdevējus veikt grozījumus Darba likuma 68. panta regulējumā, kas noteiktu - ja ar vispāršaistošu ģenerālvienošanos būtiski palielina minimālo algu, var samazināt piemaksu par virsstundām, bet ne mazāku par 50%. Lai gan ar šo soli gandrīz divkārt palielinātos darba samaksa vismaz 13000 būvniecībā nodarbināto, šai iniciatīvai nācās sastapties ar lielu pretestību, un arī pēc pozitīva Saeimas lēmuma, Valsts prezidents šo likuma grozījumu Saeimai lika vērtēt atkārtoti.

Par koplīgumu pārrunām publiskajā sektorā informēja **Kaspars Rācenājs**, LBAS jurists, darba tiesību konsultants. Viņš akcentēja to, ka tiesības slēgt koplīgumu ir cieši saistītas ar arodbiedrību brīvību, jo tieši arodbiedrībām ir piešķirta prioritāra loma koplīguma noslēgšanā. Kaut arī Dienesta gaitas likums, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likums un Civildienesta likums gramatiski izslēdz no piemērošanas darba tiesiskās attiecības regulējošās normas, kas regulē darbinieku pārstāvības institūtu un darba koplīgumu slēgšanu, tomēr šādas tiesības tiek "atgrieztas" caur Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma (Turpmāk - Atlīdzības likums) 3. panta otro daļu.

K.Rācenājs piebilda, ka valstij būtu nepieciešams vairāk ieklausīties darbinieku pārstāvju viedoklī un darba apstākļus noteikt ar sociālā dialoga starpniecību, vedot kvalitatīvas koplīgumu pārrunas. Arodbiedrības uzdevums ir piedalīties ne tikai atlīdzības noteikumu, bet arī darba vides, darba apstākļu un darba laika organizācijas, profesionālo tiesību un interešu noteikšanā un uzlabošanā, kā arī darbinieku drošības un veselības aizsardzībā. Līdz ar to papildus jāstiprina arodbiedrību loma šo jautājumu noteikšanā.

6.decembrī, ESF projekta "*Sociālā dialoga attīstība labāka tiesiskā regulējuma izstrādē*" ietvarā, notika Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības (LBAS) un Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) starptautiskā konference **PAR NOZARU KOPLĪGUMIEM UN KONKURĒTSPĒJU**, kā arī sociālo partneru organizāciju pieredzi Eiropā."

Konferenci atklāja LBAS priekšsēdētāja vietniece **Irēna Liepiņa**, LDDK ģenerāldirektore **Līga Menģelšone** un Labklājības Ministrijas Valsts sekretāra vietniece **Jana Muižniece. J.M.:** "*Sadarbība un dialogs starp darba devēju organizācijām, valsts institūcijām un arodbiedrībām, lai saskaņotu intereses sociālajos un ekonomiskajos jautājumos, garantē sociālo stabilitāti valstī.*"

Konferences pirmās daļas tēma bija par darba attiecībām un sociālo dialogu dažādās Eiropas valstīs.

Ar pētījumu par darba devēju un darba ņēmēju vienošanās procesu un tā attīstības tendencēm uzstājās Eiropas dzīves un darba apstākļu uzlabošanas pētnieks (Eurofond) **Christian Welz** (skat.foto).

Par Sociālā dialoga pamatprincipiem Eiropā un to piemērošanu dalībvalstīs savu

prezentāciju konferences dalībniekiem sniedza **Maxime Cerutti** – Eiropas Biznesa un darba devēju organizācijas "BusinessEurope" Sociālo lietu departamenta direktors. Par koplīgumu pārrunu un algu politikas koordinēšanas prioritātēm Eiropā prezentāciju sniedza **Peter Scherrer**, Eiropas arodbiedrību konfederācijas (ETUC) ģenerālsēkretāra vietnieks.

Turpinājumā norisinājās starptautisko ekspertu diskusija par sociālo partneru lomu, tiesībām un autonomijas praktiskajiem aspektiem.

6.12.2018. Konferences dalībnieku vidū arī **Inguna Šinica** (otrajā rindā otrā no kreisās) un **Kristīne Rapa**

Konferences otrajā daļā tika runāts par sociālo dialogu dažādās valstīs, gan no darba devēju, gan darba ņēmēju skata punkta par sociālā dialoga norisēm. Somijas Arodbiedrību Centrālās organizācijas (SAK) koplīgumu pārrunu padomnieks **Ismo Kokko** sniedza ieskatu par to kāda koplīgumu pārrunu prakse ir Somijā.

Par Vācijas nozaru koplīgumu sistēmu informēja **Zanda Mertens**, Pakalpojumu nozares darbinieku apvienotās arodbiedrības VER.DI pārstāve no Ziemeļreinas-Vestfālenes federālā reģiona.

Norvēģijas arodbiedrību federācijas (Fellesforbundet) politikas padomniece **Line Eldrig** pastāstīja par nozaru koplīgumu tiesisko regulējumu un praksi Norvēģijā.

Par Latvijas nozaru koplīgumu pārrunu gaitu un ieguvumiem darba devējiem savu skatījumu sniedza Biedrības "Latvijas Būvuzņēmēju partnerība" vadītāja **Baiba Fromane**.

6.12.2018. Konferences organizatoru sarūpētais izziņas materiālu klāsts var interesēt ne tikai Konferences dalībniekus ...